

просвѣтителѣ се върнали назадъ за кратко време къмъ килийното обучение. Ала новото училище надвило и презъ 1877 г. учителътъ *Владимиръ Владоу* отъ Елена затвърдилъ звучната учебно-възпитателна система.

За пръвъ пѣтъ въ Килифарево била назначена учителка презъ 1880 г.

Презъ 1884 г. учителскитѣ длѣжности били заети отъ мѣстнитѣ младежи, свършили Габровското класно училище, *Райчо П. Деветаковъ* и *Ганчо Зарбовъ*. Тия двама учители иматъ голѣми заслуги за уредбата на просвѣтата въ Килифарево.

По-късно дошли учителитѣ *Велко Н. Велковъ* съ съпругата си *Донка*, и *Симеонъ п. Георгиевъ*, свършилъ Самоковската семинария, и задържали службата си много години.

Училището се помѣщавало въ разни кѣщи. Ала най-дълго то се застояло въ килията при горната църква и въ мѣтоха на Килифарския манастиръ (сега домъ на *Генчо М. Ковачевъ*) до църквата „Св. Богородица“.

Въ надвечерието на Освобождението за училище била приспособена тѣй наречената „фабрика“ (стр. 268) старинна сграда въсрѣдъ село, строена преди 150 години за отглеждане на буби. Въ тази твърде угледна външно сграда, съ особена архитектура, се помѣщава днесъ общинското управление. Нова училищна сграда била издигната съ съдействието на окръжния управителъ *Иванъ Драсовъ* презъ 1892 г. посрѣдъ широкъ дворъ, гдето е днесъ първоначалното училище, близо до пазарището.

Нова сграда за прогимназия е построена презъ 1932 год. Ученицитѣ въ дветѣ училища сж 300, а учителитѣ 11 души.

Издрѣжката на училищата се добива отъ недвижимитѣ имоти разсадникъ, овощна градина, гора и пасища горе въ Градището и най-сетне отъ общината.

Пълното основно училище днесъ притежава доста богата библиотека за учители и ученици, има кабинетъ, малък музей съ старини и учебна сбирка. Главниятъ учителъ *Стефанъ Кожухаровъ* се оплаква, че училищната покщнина е доста увехтѣла и че той се надѣва да се намѣрятъ срѣдства за подновяването на чинове и други потрѣбни нѣща.

Читалище „Напредѣкъ“.

Основаването и закрепването на читалището се дължи на дейнитѣ учители *Райко Деветаковъ*, *Ганчо Зарбовъ*, *Велко Н. Велковъ* и *Донка Велкова*. Презъ 1884 г. казанитѣ учители се събрали съ други просвѣтени младежи, основали читалището „Напредѣкъ“, съставили театрална труппа и, подпомогнати отъ съчувственици въ селото, приготвили и дали редица пред-